

KIADÓHIVATA...  
Budapest, Eszterházy-utca  
12. sz.

Előzetési díj:  
Egész évre... 4 frt — kr.  
Fél évre... 2 frt — kr.  
Negyedévre... 1 frt — kr.  
Egyes szám ára: 8 kr.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, pénz s értékküldemények reklamációját általában a lap anyagi részét illető levelezések pedig a fel. szerkesztőhöz (Gyöngyösi-utca 9. sz.) intézendők.  
Megjelen minden pénteken.

SZERKESZTŐSÉG:  
Budapest, Vas-utca 15. sz.

Előzetési díj:  
Egész évre... 4 frt — kr.  
Fél évre... 2 frt — kr.  
Negyedévre... 1 frt — kr.  
Egyes szám ára: 8 kr.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, pénz s értékküldemények reklamációját általában a lap anyagi részét illető levelezések pedig a fel. szerkesztőhöz (Gyöngyösi-utca 9. sz.) intézendők.  
Megjelen minden pénteken.

# NÉPJOG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

## Boldog új évet.

Lezárjuk a könyvet, melynek czime 1885.

Elkészítjük a mérleget, egybeállítjuk a jót a rosszal, összegezzük a balsors csapásait s a szerencse adományait s kérdjük önmagunktól: jól sáfárcodtunk-e az elmúlt esztendőben?

Ne hallgassuk el s mondjuk ki mint őszinte magyarokhoz illik: a rossznak serpenyője lejjebb száll, nehezebb mint a jó-é.

Fényes reményekkel telve kezdtünk meg a lefolyt esztendőt és fényes reményekkel telve, fátyva siratjuk a legközelebbi multat, jobb sorsot várva a jövőtől!

Eltemetjük a mult esztendőt s egy újnak küszöbére lépünk. Halad az idő szakadatlanul, soha el nem fáradva, pihenés nélkül; nincs hatalmi szó, mely ráparancsolhatná, hogy álljon meg! A mit az idő szül, az elmulik odavész az időben.

Elmult egy év, leszámoltunk. Előttiünk egy új év — talán új élet áll! Az elmúlt szenvedések sziklasorain összetört reményünk annyi fényes álma, elpárolgott a megpróbáltatások nehéz napjaiban minden illúzió!

A holt tenger partjain — úgy szól a monda — gazdag gyümölcsök érlelnek, melyek a fáradt vándort fényes külsejükkel már távolról magukhoz intik enyhítést ígérve a sovány száraz ajakra. A vándor enged a kecségetésnek — de mit talál a csábító mez alatt? Port és hamut!

Igy vagyunk mi az illúziókkal, a frázisokkal is. A ki ismeri, az tudja, mily veszélylyel járnak, ne gondoljuk tehát, hogy ezek megédesítik az életet! A szép álmokból való felocsudás kegyetlenebb a valóságnál, mely elől családás nélkül nem menekülhetünk. A délibábféle, megfoghatatlan képzelgések utáni vadászat nem lehet a boldogság útja. A mit a költőnek megbocsátunk az nem lehet a többi halandók mérvadója.

Boldog új évet!

Nem a nagy urak ajtain kopogtatunk be, nem alázatos arccal s levett kalappal, mert nekünk nem kenyerünk az új esztendő kívánás. A mi szívünk tudja, hogy mit kíván az ajkon kibocsátott szó. Nem is a megszokottság nem is a merev illem, hanem őszinte érzelmünk mondatja velük! Őszinte érzelmünk s az a részvét, mely szívünkben honol, mert tudjuk, hogy nagy a szegénység országoszerzte, ki van fosztva a nép, el van nyomva a sok teher s adó által; reá nehezedik a gazdasági válság s kiszípolozza hazánkat egy idegen faj, mely egyedül talál támaszt a kormányánál, azért, mert ennek drága áron, minden órában kész — a népvárára pénz kölcsönözni.

Megrezzen keblünkben a keserű fájdalom lehangolt hurja, ha a jelenlegi kormány politikájára gondolunk és csodálkozunk, hogy szívünknek egyik elrejtett zugában van még annyi remény, mely szerint véljük, hogy ennek a kormánynak ideje is lejár majd! Le fog járni, az bizonyos, de szegény hazánk hová jutandott majd akkor? Ki a megmondhatója, ki esetelheti azt a sötét képet egész szomorú valóságában? De azért a mameluk szolgálalek az év kezdetén is elzarándokolnak a miniszterelnök palotájába s üdvözlik őt a nagy mogult — mint azt, a ki a szabadelvűség varázsvesszejével érinté a magyar népet!

Boldog új évet!

Midőn ezt kívánjuk, visszapillantunk az elmúlt esztendőre. Véres betűkkel látjuk beírva Magyarország történetébe — 1885 —; mert ebben az esztendőben erőszakolta keresztül a kormány a főrendiházról szóló törvényt, mert ebben az esztendőben népszerűsítették olyan eszméket, a melyek meghazudtolják az igazi szabadelvűséget, mert ebben az esztendőben fosztották meg a nemzetet attól a jogától, hogy minden harmadik évben választhassa újból képviselőit! Mindez azért, mert Tisza Kálmán kudarcot vallott a zsidóházassággal, habár a zsidóknak lekötötte szavát, hogy keresztül viendi! Ebben az esztendőben, került először szőnyegre „a törvényhatóságok rendezéséről” szóló törvényjavaslat a famozus 54. §-al — a melyben a főispánok satrapákká lesznek, kik fölfelé talpnyaló ebekké, lefelé pedig alávaló zsarnokokká tétetnek!

Boldog új évet!

Adjon az egek ura elég erőt a magyaroknak nemcsak a türésre, hanem a tetre is. Mi tudjuk, hogy mit kívánunk. Mert ha azoknak, kik a nemzet zömét képezik nem ad a gondviselés boldog esztendőt, akkor boldogtalan leend az év az egész nemzetre nézve. Ha a földműves munkájára nem ad az Isten áldást, ha a keresztyén iparos és kereskedő szorgalma nem méltányoltatik s elnyomatik a zsidó üzérkedés által, ha a lelkész és tanító igyekezete kárba vész, ha a népnek vezetőit a balsors sújtja — akkor a nemzetre közönyös dolog az előkelő nagy urak, a gazdag bankárok boldog esztendeje, mert az ő boldogságuk nem mozdítandja elő hazánk általános jólétét.

Boldog újévet — a földművesnek, ki a mindennapi kenyeret fáradsággal termeli — bő áldás sarjadzon föl ekejének nyomán, az elemi csapások távol maradjanak a kalászos mezőktől s a mit a földműves izzadásos munkája létrehoz legyen annak tisztességes ára is!

A keresztyén iparosnak és kereskedőnek is hozza meg az 1886-ik év a régen várt szebb jövőt, hártsa el a gondviselés mindamaz akadályokat, melyek kereskedelmünk fejlődését gátolják.

A népnek oktatóit, vezetőit is jutalmazza meg az ég szép hivatásuk betöltéséért meglegegedéssel, ismerje föl bennük a nép őszinte igaz barátait s legyen hálás azok iránt, kik javát s előmenetelét munkálják!

Az új év első reggelén imádkozzunk a nemzeti élet istenéhez. Vezérlő fényünk, fenntartó elemünk magyarok istene hozzád szóljon lelkünk fohászja, áldj meg az egyetértés szellemével s adj erőt, hogy a függetlenség iránti hajlamot, a honszerelmet, a vallásosságát fokozva neveljük, adj kitartást nehéz küzdelemünk rögös útján!

Még egyszer: boldog új évet!

A — t A.

## 1885.

Régebb időben az évfordulás alkalmából nagyot sóhajtott a magyar ember: be kár, hogy ismét egyel öregebbek vagyunk; ma ez is megváltozott, tiz ember közül kilencz megkönnyebülve szól: Hála Isten ismét áteltünk egy évet, ezen is tul vagyunk. Mert hát rendes szokásos dologgá válik, hogy év, év után csak rosszat hozzon, s ha Isten kegyelméből nem saját magunkét, no akkor bizonyosan szomszédunk, rokonunk, vagy barátunk baját növelje. A reánk özőnlő sok baj, keserűség

nem más mint visszahatása siralmas közállapotainknak, melyet a Tisza kormány áldásos működése folytán, majdnem az elviselhetetlenségig jutottak már.

Ha valaha megírja valaki hazánkban az 1885-ik év történetét lehetetlen lesz ezt másként jellemeznie, — persze ha nem lesz udvari poeta, vagy bábmameluk, — mint a reakció évének; nem azon jótékony visszahatás ez, mely természet-szerűleg gyógyítója szokott lenni a kóros állapotoknak, hanem azon vad reakció, mely a közszabadság elnyomására s a kormányhatalom mind nagyobb megerősítésére, célzó törekvésekben nyilvánul. A ki nyitott szemmel nézi az eseményeket, lehetetlen nem látnia, hogy a főrendiház rendezése; az országgyűlési időszaknak három évről öt évre történt meghosszabítás; a főispányi karhatalomkör mód nélküli kiterjesztése; az önkormányzatnak az újabbán keresztül hajtani szándékolt törvények általi megrendszabályozása mind megannyi nyilvánulási a közszabadság megszorítására s a kormányhatalom — különösen pedig a jelenlegi kormány hatalmának megerősítésére törekvő cselzatnak; a ki tárgyilagosan itél a mai állapotokról annak ítélete nem lehet más, mint-hogy Magyarországon önkény kormányoz, mert alkotmányos formák köpenye alatt gyakorolják, annál veszedelmesebb önkény, mert egy látszólagos többség gyakorolja azon a kisebbségen, mely kisebbség a valóságos többséget képezi.

Apró uracsok szerte szét az országban, nagy urak a központban úgy értelmezik, úgy alkalmazkazzák a törvényt a mikor s a mint nekik tetszik; s ha sért az önkény jól vigyázz, nehogy panaszkodj, mert bizon Isten betörök a tejed, sokkal nagyobb érdek az, hogy a kormányt támogató neánts virág — képzelt — tekintélyen csorba ne essék, minthogy te szegény sértett igazságot nyerj. Pedig hát e zsidó világban csoda-e ha: Az érdek minden felett!

Anyagi tekintetben is oda irhatjuk az 1885. évet azok közé, melyek nekünk nem kedvesek. A föld megadta ugyan termését, de e termést haszontalan arakon kell elpazarolni; nagy része van ebben gr. Szapáry penzügyminiszternek, ki huzsárjait anguszthus holnapban eresztette a népre, hogy könyörtelenül beszedjék a sarcznak is beillő adót, kenyszerítvén ezáltal a termelőt, hogy portékáján adjon tul a hogy tud, hogy azután tudni csak olcsón tudjon arról gondoskott a zsidó sáska had. Még nagyobb része van ebben az egész kormány tehetetlenségének látjuk; a bajt, jajgatnak es sopánkodnak eleget, keserűségeikben meg dijjakkal is kínálják azokat, kik jó tanácssal szolgálnának, de tenni nem tudnak semmit, ha talpnyaló jóakarattal feltesszük is, hogy tenni akarnának, mert nyögkint nehezedik reánk azon a datla szerződés, mely anyagilag is oly szorosan fűz bennünket Ausztriához, mely hazánkat egy vámterülette teszi Ausztriával, mely mig femáll nekünk hasznos közgazdasági politikát folytatni lehetetlen.

Ez evben ismét tovább fejlődött azon rendszer is, mely a meglehetes lehetőséget és a kormány s partja kegyelmétől akarja függővé tenni, a kik jó szolgálatokat tesznek — nem a hazának hanem — a kormánynak azok előtt nyitva van minden ut, mig a ki meggyőződését nem tartja árunak, szolgálni akarja nem a kormányt, hanem hazáját, arra küzdelem, s hányszor meddő küzdelem vár. Nem gondolni semmivel s senkivel, csak önmagával, ez a zsidó jelszó, jelszava tehát a magyar urainak is. Igaz, hogy a dolog természetében fekszik miként a kerek annyit forduljon le, mennyit fel, s az a sok zsidó bukás szerzeteszet a hazában, valjon nem azt jelenti-e már is, hogy Isten

gondoskodik, nehogy a fák az egekbe nőjének? mi kik valjuk az antisemitismus igéit, s hisszük azok teljességét miért kételkednénk ebben. Mi megítéljük a multat, számolunk a jelenet, de tesszük mindezt azon meggyőződésben, hogy miénk a jövő. E tudatban mondunk búcsút 1885-nek. E meggyőződésben üdvözljük 1886-ot!

### Hogy áll a világ 1885. év végén.

Nem lehet tagadni 1885. minden tekintetben eseményekben gazdag év vala. Komoly csillag alatt kezdődött és komolyan zárult. mert dacára a politikai nagy bajoknak, dacára a beütött szerb-bulgár háborúnak a politikai alapok nem igen változtak meg. úgy találjuk azokat nagyobbára az év végén mint annak kezdetén. Csak egy igazi szabályozó elemet ismerünk a nemzetközi politikában s ez a népek érdeke. A többi: a népjogok, a politikai morál s efféle csak kifolyása a nép közérdekének. Hasonló érdekek vonzzák egymást, egymástól elütő érdekek taszítják egymást szövetségek és ellenségeskedések támadnak ebből, míg a nemzeti rokonszenvek a néphez való vonzalma mostanában alig bir nagyobb horderővel.

Az események előterében találjuk a Kremierben látszólag kötött három császár szövetséget.

Ez a csak felig beismert szövetség domináló szerepre jutott Európa sorsának lebonyolításában.

A régi liberális körökben e szövetséget nem szívesen látták létrejönni, s jogosan nem, mert az alkotmányos államok elemével nem egyeztethető össze, hogy a népet érintő vitális kérdések a parlamentek kizárásával egyesek fejtsék meg, legyenek ezek mindjárt koronázott fők. Hanem, — mit nekünk alkotmányosoknak a szövetségeskedés a muzka kancsakás csárjával? És mégis ki kell mondanunk, hogy Ausztria-Magyarországra, Németországra és Oroszországra nézve a háromcsászárszövetség a lefolyt évben mérvadó volt kifelé. Befelé alig hatott.

Az orosz török meghasonlás idejében az afgán kérdést érintőleg volt egy időpont, melyben Anglia közel állott ahhoz, hogy Oroszországnak háborút üzenjen, és ez megis történt volna minden bizonnyal, ha a három császár rá nem parancsolta volna a törökre, hogy a Dardanellákat el kell zárnia az angolok hajórajja elől. Ezáltal el lett szorítva Anglia Oroszország leggyengébb pontjától és a béke fenntartott.

A lefolyt bulgár-szerb bekaegerharcz is nagyobb mérveket ölthetett volna már mostanig is, ha az a szövetség nem létezett volna. Törökország, Oroszország és Ausztria-Magyarország könnyen bejuthatott volna a háboruszkodásba, ha a szövetség ezt meg nem korlátolja.

## TÁRCZA.

### A nemes lélek.

Ő igen gazdag, földbirtokos, háztulajdonos, tulajdonosa több gyáraknak. Alatta számos alkalmazott működik, kik őt mint „atyát” tisztelik. Humanitását ismeri mindenki, embereit ha jön mindig szép köszöntéssel illeti s a hivatalos órák után el nem mulasztja a legalsóbb irnokkal való kézszerítést sem.

Azt mondják ugyan, hogy ezt csak azért teszi, hogy a hivatalos órák pontos betartását jobban ellenőrizhesse, de ez rágalom, melyet külföldben oly szeretetreméltó eljárása megezafol.

Midőn a hivatalnokok a felett panaszkodtak, hogy az irodák nagyon el vannak hanyagolva, nem késett egy percet sem s azonnal kifestette, s bebutoroztatta a saját szobáját, hogy ennek fényes berendezésével — pótolja a többi helyiségek szegény külsejét.

Embereinek egészsége nagyon a szíven fektűt. „Vigyázzatok magatokra,” ezt szokta mondani szombat este. „Vigyázzatok, mert a munka nem ront el titeket, csak a multság!”

Ha ő rosszabbul fizetett mint más ur, és több munkát követelt — ez nem fősvénységének tudható be, hanem csak annak a végtelen gondoskodásnak, melyet embereivel szemben gyakorolt, hogy egészségüket ne rontsák meg. Hogy nem ijedett vissza kiadásoktól sem, melyeknek árán alkalmazottainak örömet szerezhetett, azt sok alkalommal bizonyította be.

Tehát a midőn az új évet kezdjük ezt csaknem ugyanazon kilátással kell tennünk, mint tavaly a mi a külső politikát illeti.

Befelé Európa viszonyai nem nyújtanak örvendetes képet.

Angliában Gladstone liberális kormánya Salisbury konzervatív kormánya által lett fölválva. De az új választások alkalmából a liberálisok ismét föllükerekedhetnek, — ha az irekkel szövetkeznek; s ez okvetlenül szükséges volna, mert a liberálisok szótöbbsége a konzervatívek ellenében nem több mint négy; tehát mindig az a párt fog győzni a melyhez bizonyos kérdésekben a parnelliták csatlakoznak. Hogy — ezen bizonytalanságnál fogva Anglia kifelé nem bir majd határozatosan föllépni, az belátható.

Kevesbé zajos volt a lefolyt esztendő Franciaországra nézve. Voltak ugyan ott is friktiók, de ma úgy látszik a köztársaság biztosítva van és marad, annál inkább mert Grévy újból még pedig nagy szótöbbséggel megválasztott het esztendőre a köztársaság elnökének.

Németország magatartása Fransziaországgal szemben a legjobbat engedi reményleni.

Olaszország viszonyaiban csak igen kevés változott a lefolyt évben. Ezen állam gyarmatosítási politikája valamint egyiptomi kalandja úgy látszik elvágta a további e téren való működés fonatát. Az olasz belügyek viszonyai eppen-séggel sem változtak s úgy látszik, hogy Robilant gr. mint külügyér tapintatos vezérlete alatt Olaszország ismét hozzáfoghat oly keserűen megkezdett műveletéhez, az ország viszonyainak teljes rendezéséhez.

Már Spanyolország nagyobb politikai eseményekre lett hivatva Alfonzó király halála következtében; s még most nem lehet előre mondani, miként fog sikerülni Krisztina királynének az ügyekkel megbirkózni különösen, ha a karlisták megkezdik az észak-spanyolorzági tartományokban a mozgalmat.

Földértült az új év hajnala Európa fölött, a nélkül, hogy a kilátások kedvezőbbekké lettek volna. Csak a konzervatív áramlat birná nekünk a valódi békét garantizálni, reményeljük tehát, hogy a politikai téren a konzervativizmus be fog állani s gátat vetni a „hatalmas” liberalizmus vészteljes hullámszárnak.

L. L.

## H I R E K.

**Lapunk igen t. olvasóit kérjük, hogy előfizetés iránt intézkedni, s lapunkat ismerőseik körében terjeszteni sziveskedjenek.**

— Matlekovics Sándor államtitkár lemondásáról szóló hírek jöttek forgalomba azóta,

Egy napon örömmel telten jött egészen fölhívulva az irodába „Fiuk,” mondá „en nagy meglepetést fogok nektek szerezni!”

Mindnyájan letették a tollat s figyeltek.

„Tudjátok,” mondá a „nemes lélek” „meny-nyire szenvedtünk mi mindnyájan a körülmények és viszonyok nyomásai alatt. Nem birtam tovább a ti szerencsétlenségeteket elviselni. eltökéltem magamban, hogy annak véget vetek. Eltökéltem magamat, no — gondoljátok csak mire? Nem is hiszitek mire! Hát tudjátok, én építok számotokra egy második gépházat! Nagy áldozat ez reám nézve, de szívesen teszem, s nem is kívánok tőletek hozzájárulást. Ezen jótéteményért hálátokat másként is fejehetitek ki. Ha mindegyikötök csak fél órával tovább marad a munkánál — akkor en eléggé meg vagyok jutalmazva, azon nagy áldozatért, melyet én „a mi” üzletünk fölvirágoztatása kedvéért hoztam!”

Ezen egy esetből kivethető e „nemes lélek” egész nagysága. Egyik alkalmazottja a következő vonást is mondta el nekem a minap.

„Tegnap nekibátorkodtam, s elmondottam neki helyzetem egész szomorúságát s kértem, hogy több évi munkáskodásom elismerésül emelje föl fizetésemet — vagy legalább adjon egy kis előleget! Ő a legnagyobb előzékenységgel — oda ment a tuzbiztos kasszához s kinyitotta.

Leirhatatlan édes mosolylyal oda mutatott egy rakás értékpapírosra s mondá:

„Kedves barátom mit lát itt?”

„Ugy látszik, hogy sorsjegyek vannak ott” felelék neki.

„Helyes, ötszáz darab 64-es sorsjegy. S mit gondol „kedves barátom, mi ezeknek a sorsjegyeknek rendeltetése?”

hogy a kiállítók mult vasárnap tisztelegése alkal-mával egyebek közt úgy nyilatkozott: „nem tudja, vajjon meddig sikerül a kaján irigységgel szemben megmaradnia azon a polcon, melyre most a közvélemény fölemelte;” mely nyilatkozat általán nagy föltűnést keltett. Ugy látszik, e nyilatkozatra vezethetők vissza a most forgalomba jött hírek is, melyeket mi nem tartunk ugyan nagy hitelre méltóknak megemlítni mégis — mert széles körökben el van terjedve — azt a verziót, mely Malekovics utódjaul Mihalovics János oszt. tanácsost nevezi meg.

— A fumei állami tisztviselők, tanárok és tanítók kérvényt intéztek a képviselőházhoz. A kérvény alaposan kifejti azon változásokat, a melyek Fiumében a megélhetési viszonyok körül idők folytán beállottak s azzal a szerény kérelemmel záródik le, hogy a fumei állami alkalmazottak illetményei legalább a szomszéd kikötő helyeken divó javadalmazás színvonaláig emeltesse-nek, nevezetesen ami a lakbért és a drágasági pótlékokat illeti. — Zichy Ágost gr. kormányzó előtt nemrég fordult meg a kérvényezők küldöttsége s ez alkalommal a vegyes bizottság nevében Tóth József pénzügyi titkár szólott a kormányzóhoz. A kormányzó átvévén a kérelmet, kijelentette, hogy az előadottak helyességét maga is ismeri, de nem hiszi, hogy a javítás már 1886-ra kieszközölhető lenne. Minazonáltal közre fog működni hogyha most nem is, de 1887-re a segítség csakugyan be-következik.

— Főpostai mizeriák. Midőn a negyed milliós posztkiszli-lopás megtörtént Kemény Gábor miniszter nagyban legénykedett, hogy van oly tartalékalap, mely milliókat is elbirna, nem pedig holmi potom 250,000 frtot. Nos ha meg van az sok millió miért nem építenek már a fővároshoz illő minden tekintetben megfelelő postaépületet? Hogy erre van szükség azt a fővárosban mindenki tudja. Különösen az elmúlt ünnepi négy-öt napon a Károly-kaszárnyába elszállásolt málhakiadási fiók világos tanúság arra nézve, hogy miként fog-jak fel illetékes helyen a közönség által oly nagy-ban igénybe vett intézetet. Százával tolongott az ember, mind azon igyekezve, hogy a kapun beférközzenek. Valóban csodálatos az a leleményesség, mely tökéletességgel tud a postaigazgatóság nép-mulatságokat rendezni. A mulatság teljességéhez még az sem hiányzik, hogy mindenki kapjon valamit. — Hogy külömben nemcsak a málhakiadás-nál uralkodnak ily rendtelenségek, hanem a level szétküldésnél is azt legjobban bizonyítja az a levelező lap, melyet egyik barátunk tegnap mutatott be nekünk. Budán föl lett adva december 23-án és elérkezett Pestre a címzett kezéhez december 27-én! Ez a postabélyegző által állapítottat meg. Ugyancsak e barátunk Berlinből is kapott egy küldeményt, a mely ott föl lett adva decz. 22-én Budapestre érkezett a bélyegzés szerint december 24-én s kézbesítettett december 27-én pedig a cím tökéletesen helyesen volt kiírva németül és magyarul is! No de nem akarunk tovább ez aprósággal bajlódni, csak figyelmeztetni akarunk arra, hogy például Bécsben ha reggeli 8 órakor levelező lapot adunk fel ugyancsak Bécs-be egy távolabb eső külvárosba címezve, ez a levelező-lap már 11 órakor a rendeltetési helyre jut. Ezt magunk is számtalanszor tapasztaltuk. Nem lehetne ez nálunk is így? Ugy látszik ná-

Nem mertem erre válaszolni

„Üljön le” mondá az öreg ur „elmondok mindent.”

Leültem s kíváncsian figyeltem az ur szavaira.

„Lássá, ön és többen a kollegái közül azt gondolják, hogy én nem tartom szem előtt önöknek boldogságát jóletét. Nincs igazuk, ha azt hiszik. Sok álmatlan éjszakán azon töröm a fejemet — vajjon mit tehetnek személyzetem ügyében. Tudja mit végeztem?”

En persze nem tudhattam. Az öreg fölmas-gasodott s fényes arcvonásaiól egy nemes és nagy tett sugarai lövellöztek felem!

„Ezen 500 darab sorsjegy önök részére van itt elhelyezve; az első főnyeremény arra van...”

„Hogy köztünk szetoszassák,” mondék én hevíletesen.

„Nem egészen” felelt az öreg „nem egészen, azaz hogy az első főnyeremény arra fog szolgálni, hogy személyzetem részére egy lakóházat építendek.”

„Tehát ingyenlakásokat nyerünk?”

„Ingyen?” szóla az öreg vontatottan. „Ingyen-lakások? Minek? Az urak most is lakbért fizetnek, s egyre fog menni, ha nekem fizetik vagy másnak. Az új háznak jótékony ezéja abban nyilvánul, hogy közel fekszik majd az üzlethez. Az urakra nézve ez igen kedvező, mert nem kell majd messze utat tenni idáig. Erti most az előnyt?”

„Nem egészen” válaszolék.

„De kérem, az egész oly érthető. Ha az urak közel laknak ide, a szomszédban, hát akkor minden idejüket a munkának szentelhetik s ha ezzel nappal képesek lesznek a dologra, akkor az üzletnek

lunk a postahivatal csak br. Kemény Gábor és Gervay Mihály igazgató ur kényelmére szolgál egyedül! A csöcselék népet nem szabad elkényeztetni!

— **Zsidó színházberlő.** A most Sz.-Fehérvartott művészetben csináló Jakab Ödön zsidó színházgató a kassai színházat berelte ki. Vele együtt egy egész zsidó karaván fog Kassára bevonulni, mert 45 színész között nem kevesebb mint 35 zsidó működik a Jakab Ödön „magyar” társulatában. Minden esetre azonban vagyunk oly jóindulatú a kassaiak irányában, hogy nekik a legnagyobb művelészetet kívánjuk.

— **A zsidó anyakönyvek rendezése** foglalkoztatta a napokban Pestmegye közigazgatási bizottságát, mely rendkívüli ülést tartott. A zsidó anyakönyvek tudvalevőleg mint mindenütt az országban, Pestmegyében is botrányos rendtelenségben voltak ez ideig. Különösen az unjonozások alkalmával tűnt ki, hogy az anyakönyvek vezetése mily kevéssé művelt egyénekre van bízva. A válasz és közoktatási miniszterium meghagyta a közsegeknek hogy kvalifikált anyakönyvvezetőket válasszanak s választások megerősítését a közigazgatási bizottságok hatáskörébe adta. Pestmegyében e választások megtörténtek s a közigazgatási bizottság utóbbi napokban vizsgálta fölül azokat. Több választást kifogásolni kellett, s e tekintetben fölterjesztést fog a megye tenni a miniszterhez.

— **A „Budapesti Hírlap” föllentése.** Egy idő óta gyártja ez a „hires” boulevard lap a legszeszenciósabb híreket Egyszer meggyilkoltatja a szerb királyt, majd megint a török szultánt. Tud mindent, utat, a mivel a „nem jól értesült” lapok persze nem tudnak a közönségnek számot adni. Minap megint nagy titkot árult el, azt állítva egy vezércikkében, hogy Baross Gábor államtitkár Tolnay helyébe lép az államvasutak élére, s hogy Szilágyi Dezső tavasszal belép a Tisza-miniszteriumba, hol is a belügyi tárczát veendő a „Pesti Napló” Szilágyi Dezső házi újsága azonnal sietett e hírt alaptalan koholmányának kinyilatkoztatni. Ugy hírlík, hogy Rákosi Jenő egy nagy tragédián dolgozik a melynek címe: „Kálmán és Dezső” vagy a „hatalmak harca!” Csak aztán ki ne fűtüljek szegénykét!

— **Visi és Eötvös.** Ezek a nap hősei. Eszlári Eötvös Károly (van-e ki e nevet nem ismeri) és Nemzeti Visi Imre, a zsidó barátság két rettenhetetlen bajnoka — lőt egymásra — de egyik sem talált, mert hát „édes az élet a zsidóságért!” A sakterkés nem levén még elismerve párbaji fegyvernek választották a Komjáthy-fele pisztolyokat, melyek még a legközelebbi distanzon is elég biztosak. Csak egy maradt ott a párbaj színhelyen atlótt santa lábbal: az igazi lovagiasság.

— **Haláleset.** Br. Jósika a „Magyar Korona” című lap szerkesztője fájó szívvel jelenti, hogy a „Magyar Korona” eltűnt és soha többé megjelenni nem fog. Részvétünket kifejezük abban, hogy kimondjuk, miszerint a hosszú sorvadásba szenvedett lapról eddig jót mondani nem lehetett — s ezután nem fogunk rosszat felőle mondani. Requiescat.

kell nagy lendületet ölteni — s ha ez majd bekövetkezendé — itt lesz az ideje is, hogy az urak fizetésük nemileg emelése vagy előlegnyújtása iránt hozzám fordulhatnak.”

A princípális e szavak után becsapta a kassza nehéz ajtaját; s megint hozzám fordulva szemében a jötekonyság szikrái égtek.

„Látja, vannak emberek, a kik azt híresztelik rólam, hogy én milliókat, nagy kincseket gyűjtök halomra, s embertársaimért nem teszek semmit. Ó mily könnyű volna nekem ezt megzafolni. Ime — itt van bizonyítéka s ezzel elővett egy iv papírt — itt van bizonyítéka annak, hogy dolgozom, gondoskodom, kiért, s kinek számára gyűjtök és takarekodom. Ez az én végrendeletem — és örökösül senki mást nem nevezek meg, mint önt édes barátom!”

A milliomas princípális ezen nyilatkozata elszedített! En az ő egyetlen örököse? Gyarak, házak, milliók birtokosa — én! én?

„Ó mondja meg uram, miáltal jutottam én, éppen én szegény ember, e szerencséhez?”

„Nem ugy, kedves barátom, én is az én örökösöm — mint az egész személyzet tagja!”

„De hát hogy teheti meg azt jó uram, hogy családjáról megfélekedezhetik? Mi lesz nejből, gyermekeiből?”

„Azok majd kibekülnek a sorssal, lesz azoknak miből élni, mert a házak, az értékpapírok családome birtokába jutnak; erre a személyzet nem fog igényt emelni!”

„Bizonyára nem” szólék én.

Es a mi a gyarakat illeti — ugy én akként intézkedtem végrendeletemben, hogy a tiszta nyereség is családome legyen.

„A tiszta nyereség?” kérdém.

## SZAPULÓ.

Furcsa nép az a zsidó, már az 5646-ik esztendejében jár, mi meg csak az 1886-ik esztendőt irjuk

Már annak az ócska népnek csakugyan ille nék elkopnia egészen, a mihez persze semmi hajlandóságot nem mutat. Nem is kopik el! azt tartja, hogy rongyból készül a bankó is, hát miért ne lehetne a rongy-zsidó legalább is bankócsináló masina?

Azon segítsünk már most, hogy ez a bankócsináló masina az 1886-ik évben már ne a mi zsebünkől drukkolja ki a bankó.

Akkor lesz nekünk igazi boldog új esztendők!

Azt írják a hírlapok, hogy tavaszra aligha nem háboruba keveredünk Oroszországgal! Legjobb volna a háborút akként elvégezni, hogy mi is meg Oroszország is a zsidóinkat küldenék egymásra ugy is mind a ketten egyformán szeretjük őket, hadd pusztítsanak el egymást legalább az az állam, mely így vesztes felle válnék, örömmel fizetné a hadiköltséget.

Ebben az elzsidósodott világban elzsidósodott a becsületről való fogalom is! Ha egy szerencsétlen ehenkorász ellop egy cipót, hogy éhségét csillapítsa — hát az becsutelen ember marad egész életére; ha egy fiatal embert az alkalom, a rossz társaság bűnre csábít s hozzá nyul a kezelésére bizott pénz néhány forintjához, hát ez el van veszve, az nem tisztességes ember többé; ha egy ifjú nő a mézes mázos beszédű csábító szavainak hitelt ad, és a dolog tisztességes végének reményében fölladozza a csábítóknak a hölgyek legszebb ékét — hát ez megrovott életű nő marad holta napjáig és nincs az a lelki szappan, nincs az a tisztességes viselet, melyei a kajánul kárörvendők rossz nyelvet hallgatásra bírja. De ha a jó barát aláírta egy csomó váltoját barátjával s aztán hála fejében annak a nyakában hagyja a fizetés gondját, ha oly módon a tisztességes jó barát koldusbotra juttatja barátját, — hát ez becsutenség, ez csak hiba, a mit ki lehet heverni. Ha az ügyvéd behajtja felének a követelését, de magánál tartja jó hosszú ideig és seftel vele — hát ez élelmesség, de semmi esetben sem gázság! Ha valaki ígér valamit és szavát nem váltja be, szerzett légyen bár ezzel annak, kinek ígéretet tett bármekkora kárt, a becsületről való mai fogalmak szerint ez is csak emberi gyarlóság, de nem véték.

Ilyen zsidós fogalmak vannak korunknak a becsületről.

Nem akarjuk mondani, hogy szükken mérkölünk az igazságot, bár talán ezt is föl lehetne egyszer-egyszer panaszolni, hanem aztán bizonyos am, hogy drágán mérköl és kése delmessen. A perlekedés soha sem került a magyar embernek annyi pénzébe mint napjainkban. Ha nem fogad ügyvédet — nem boldogul, ha ügyvédet fogad akkor jóformán biztos lehet abban, hogy a követelését az ügyvédi díj nyeli el, még jól jár, ha rá nem fizet. Az olyan szegény ember pedig a kinek nincs pénze, hogy előleget adjon az ügy-

„Igen. De nem érti kedves barátom. Ha én ma meghalok — az üzlet marad a mint most van. Hivatalkaim vezeték, s kapnak azért fizetést mint eddig. Családomnak csak a tiszta nyereségre van igénye. Ellenkezéleg gondoskodtam a végrendeletben, hogy minden alkalmazottnak minden időben jogában áll, valamennyi gyáramra egy részvénylevelet venni s ezért családomnak készpénzben szolgálni. E módon — értse jól — az alkalmazottak az én örökösöm. Ime megmagyaráztam önnek intenciómat, s ha megint egyszer el van keseredve s talán rossz helyzetbe jutott, ugy hogy fizetésének emelése vagy előleg nyújtása végett hozzám akarna folyamodni — akkor adjon önnek erőt az a tudat, hogy minden, minden a mi az enyém — öné lehet, öné lesz végrendeletem elmondott értelmében.”

Ezzel végezte az én barátom a jellemzést s mig azt a kérdést intézte hozzám vajjon névelkedtem-e én valaha az ő princípálisának „nemes lelkében?”

„Ó az a férfi egy igen „nemes lelek.” Ó maga mondta el könyvek között, hogy egy régi, öreg szolgája szenved. „Lássák” mondá, „az én természetem olyan, hogy nem láthatok embert szenvedni. Szívem összeresztett midőn láttam az öreg szolgát, mikor egy nehéz máhadarab alatt összerokadott. Nem határozhattam el magam arra, hogy azt az öreget ezentul munkával megterheljem, nem akartam, hogy értem egy lépést tegyen többé!”

„Hát penzionálta az öreget?” kérdém.

„Penzionálni? Dehog — elbocsátottam!”

Ez a rossz világ nem érdemes arra, hogy ily „nemes lelek” lakja.

Berti Béla.

védnek, jobb, ha megszökik a perétől, mert előleg nélkül az ügyvéd nem vállalja el, ha pedig maga lát utána, bizony furcsa ítéletnek néz eléje. ha ugyan az az ítélet meg lesz hozva valaha. De azért, hogy a perlekedés sokba kerül, nem az ügyvédek kell okoznunk; van ugyan sok huza-vona zsidó fiskális, a ki tehenet kér azért, hogy egy borjut a tulajdonosának visszatérjen, hanem általában véve nem az ügyvédi karban van a hiba, hanem igazságszolgáltatásunk rendszerében, mely sok irka-firkát, sok bélyeget, tehát sok munkát és sok költséget kíván. De ez még a kisebbik baj. A nagyobbik a kése delmesség; nincs a pernek se vége, se hossza. Sok ember szívesen fizetne kétszer annyit is csak már egyszer véget látná a perének, mely miatt nincs semmi nyugalma; hiába jár Ponczisztól-Pilátusig, hiába kér, könyörög, fenyegetődzik, a pernek csak nem akar vége szakadni — s mikor azt hiszi: no már most egyszer mégis csak a végére jutott, meg az ítélet hát akkor beüt — fellebezés, megjárja a sok irás a felsőbb és legfelsőbb bíróságokat s bizony megkopaszodik akkorra a peres ember, mire ez ügyének vége lesz!

## VIDÉK.

### Somogyból.

Most midőn a megyék és községek újra rendezése forog szóban, ugy hiszem nem csak érdekes, de tanulságos is lesz, a községi életet viszonyait jellemző eseteket elmondani, talán példámat követik majd máshonnét is, összevetve azután a közleményeket könnyen okulhat a ki egyáltalán okulni akar.

1879-ben kibérelte a jadi körjegyző E. V. J. a községben általános szeretett gazda-társunk házát; a béríró eltellett, a jegyzőnek mozdulni kellett volna, de nem mozdult, mert a lakást melyet újra kibérelt nem tartotta még elég uriasan elkészítve, fogta magát tehát s előbbi gazdájával kiegyezett, hogy naponta két forintot fizet csak hagyja addig a lakásban mig az újat berendezik. A gazdának nagyon kellett a ház, de az ígéretre reá állott, mert naponkénti két forint sem megvetendő pénz ám földműves embernek. — A jegyző azonban nagyon tudni látszik, hogy ígérni s megadni két fán terem, midőn kihordozóskodott egyszerűen nem fizetett, sőt a fizetést azután is megszerződte. E. V. J-t ez eleinte nem igen bosszantotta, mert azt gondolta magában, hogy van törvény. Beperelte tehát a jegyzőt. Bíróság elébe kerültek, ott azután erre arra forgott a dolog tárgyalás tárgyalást ért; végre belátta felperes, hogy dolgoznak az ő életében nehezen lesz vege. reá áll, hogy alperes esküdjek meg, miként neki nem kötelezett fizetést. A jegyző megesküdött ezzel a pernek siralmas vége lett; csak hogy ezt egynemely jólelkű ember megsokallotta s előállottak, kik tanúságot tehettek arról, hogy az eskü hamis volt. Ennéfogyva a ves. tes felperes 1884. október 2-án fel is adta a jegyzőt: a panasz folytán kihallgatták a tanukat 1884. december 8-án, a lengyeltóti bíróság be is küldte az iratokat a kaposvári törvényszéknek 1885. szeptember 30-án, a törvényszék, pedig pótvizsgálat eszközzése végett a napokban küldte ismét vissza azokat a járásbíróhoz; negyedik éve jár már tehát a dolog s még nem érte véget, hogy ezt mikor éri el, az Isten tudja, a jegyző pedig ez alatt hivataloskodik tovább akkor, midőn annyi ember tudja, hogy hamisan esküdjött. Hogy miért késik a dolog? nem tudom, csak annyit tudok, hogy ez jegyző ur egyedüli támasza azon vidéken a kormánypártnak, hogy van-e a kése dellem s e körülmény között összefüggés ismét nem tudom, de azt tudom, hogy ha ellenzéki embernek akadt ez idő alatt baja, azt régen-régen elvégezték már az urak. Pedig ez nem jól van ám így, az egyenlőséget nemcsak akkor kellene emlegetni, ha zsidó jogairól van szó; de nem jól van azért sem, mert a rossz példa ragadós, rosszat szül: a milyen a jegyző száz eset közül kilencvenben olyan a bírós; nincs ez másként Jádón sem. Sok bajba került miglen volt községi bírónktól megmenekültünk, de nem sok időbe mult, hogy az ujonnan választott egészen a jegyző kezére tanult; hogy a kukoriczát forspontos kocsival hordatta, hogy az adó zálogokat szinte forsponton hordja össze az csak közönséges dolog; a szegény ember túri, mert hát nehéz panaszra menni, orvoslás helyett bizony légszer mást kap; könnyen ugy járhat, mint a

hegypásztor a ki kivakkantotta, hogy bíró uram hegybíró korában bejárt iddogálni oly pinczébe, mely nem volt az övé. A bíró nagyon kereste becsületét, hanem az igazságot kimondott pásztor nyakába birságot kerített, feladta orrvadászát, azután meg jól meg is taszigálta. A sértett paraszt panaszt emelt, de hát kap-e elégtételt az meg nem egészen bizonyos; azt hiszik, hogy ez is úgy meg fogja találni módját, hogy lehet kibujni, mint maga a jegyző. Bizon, hogy furcsa világ van egyik-másik faluban; a felsőbbség pedig vagy vak, vagy legalább rövid látó; meg egy kicsit süket is, úgy azután nem csoda, ha a bajokat se látja, se hallja.

Pedig elég hangosan kiáltozzák.

E. J.

## KÜLÖNFÉLÉK.

— **A közbirtokos.** Nógrádban, Szakálban talála Jakab zsidót az áldott emenchipáchion, meg is ülte ő kelme az ünnepet, muzsikáltatta magát, egyszer azután nagy kinjában reá került a cigányra. — Hallja mogha Rudi ur! huzzad nekem azthat a nóthát: „Fölfordultham a khunyhába;“ hadd lássák, hojd mulath a khun-birthokos!

— **Természetes indok.** „Ugyan Pistika miért ver meg annyiszor édes apád? — Pistika (pityeregve). „Hát azért, mert erősebb nálamnál.“

— **Hiába kezdette az elején.** A filippoli zsidót az ottani pasa elébe vitték nagyobb-szerű csalásért és orgazdaságért. A pasa, ki a zsidónak kedvezni akart, három nemű büntetés közt választást engedett, t. i. vagy egy oka hagy-ma elfogyasztás, 100 botütés a talpára vagy 1000 piaster birság közt. A zsidó legkönnyebben tartá a hagymaevést, de már két harmadrész okánál ez annyira égette a gyomrát, hogy nem bírta tovább s akkor is inkább az útlegre mint fizetésre szánta magát, azonban már a 70-dik úterre fölgrott s mondá, hogy nem bírja azt többé kiállani s így lefizette az ezer piastert. akkor a pasa mosolyogva mondá neki: „Lám. bolond zsidó, ha ott kezdetek volna ahol régented, most se gyomrod, se talpad nem fajna.“

— **Amerikai reclám.** Már elütötte az éjfélt, egy ifju házaspár mely álomban nyugodott. Hirtelen megrángatják a kapun a csepenyűt s azonnal felugranak mind a ketten. „Jaj talán a mamának lett valami baja!“ mondja az asszonyka remegve. A férj fölkel, aggódva nyitja ki az ajtót, a sürgönyhordó egy táviratot nyújt be, mit a férj reszkető kezekkel szakít fel. A táviratban ez állt: „Ha ezután nyugodtan akar aludni, minden este igyék meg lefekvés előtt egy pohár Divon-féle gyomorlikört. Kapható az „arany szarvas“ gyógyszer-tárban.“

— **A hol nem szabad káromkodni.** Ez a város Santander Spanyolországba. Jámor polgármestere kiadta rendeletben, hogy minden káromkodót a ki a vallásos érzést sérti s a kit megcsipnek, tekintet nélkül a rang és állásra, állítsa elé a rendőrség. A káromkodókat 15 tallér pénzbírság vagy öt napi fogsággal sújtja s az igy begyűlt bírságpénzből jótékony intézeteket segílyez. Mennyi pénz gyűlne be nálunk ha ezt a rendeletet csak egy kis faluban is szigorúan keresztülhajtánák?

— **A kezdet nehéz.** Két bankár setál az Andrássy-uton. Egy zsebtolvaj közelg s az egyik bankár zsebkendőjét huzza ki. A másik észre veszi s kiált: „Gott der Gerachte, Goldstein, egy ganef ellopja a zsebkendődet!“ „Lass'n laafen“ szolt Blumstock protektori arc kifejezéssel „m i s csak kicsiben kezd-t ü k.“

— **Olesó illatszert.** Violet a hires párisi parfümör azt mondja, hogy az „Extract du roser“ nevű illatszert 500 grammjához 3500 rózsát használ.

„Nü haaszt e geschrei! Ot foghagymával én beillatozom az egész királyuczát meg a nagy templit is“

— **A nazáért Kérelmező:** „En három evig szolgáltam a házat.

Főnök: „Melyik ezredben?“  
Kérelmező: A „Nemzet“ politikai napilap szerkesztőségi irodában mint szolgál.

— **Kibékülés.** Smüle és Iczig nagyon haragudtak egymásra; kiakarnak bekülni.

Smüle: Harlod Iczig én kibékülöm magamat veled.

Iczig: Itt a kezem!

Smüle: En aztat kívánok neked a mit te kívánolsz nekem!

Iczig: (Kirántja kezét). Nü és igy kezdelsz meg a bekülés?

— **Macska és kutya.** Nem régebben kaptam egy fiatal korcs vizsla kutyát — igy beszeli egy állatbarát — mely azután a háznál tovább növelkedett. Tel kezdetén egy kinőtt, de fiatal macska is szegődött a házhoz, eleinte nagyon vad volt, de az éhség emberhez szoktatta, a zord hideg pedig bekergette a konyhába; a tanusított jó bánásmódot azután szelidséggel viszonzotta, különösen nagy barátságot kötött az akkor még nálánál kisebb kutyával, együtt ettek, egymással játszottak, sőt egy kosárban aludtak is. E barátságot nem háborította meg semmi, akkor sem, midőn a kutya kinőtt, ellenkezőleg a két állat egymás tulajdonságait sajátította el. A macska hamarabb megtanult „aufwartolni“ mint a kutya, pedig erre senki se oktatta, a kutya pedig csak úgy mosdott első lábaival, mintha teljes életében macska lett volna. Játékaiknál mindent eltűrt a macska, pajtása elégszer annyira megtépte, hogy hangos sivitásra fakadt, de sohase történt, hogy visszatorlásul körmeit használta volna. Tavasz felé jelek mutatkoztak, hogy a macska megcsaladosodik; ez időtől kezdve többször eltűnt mint az előtt, fészket készített magának a padláson szalmával telt ládában. Egy napon azután egy kis vak macskát találtam az anya mellett. Kíváncsian vártam, hogy a két állat szoros barátságát e körülmény nem fogja-e megzavarni? Es mi történt bámulatomra? A macska midőn egyszer előbújt enni, felkereste barátját, s látszott, hogy minden módon arra igyekszik, miként felesalja magával a padlásra. Meg-meg állott, s ha a kutya nem követte visszament elibe, s ezt ismételve mindaddig míg ez csakugyan felment vele egész a ládáig. Más napon már hárman foglalták el a kutya kosarát, a macska anya vak kis kölykét szoptatta, míg a kutya visszatért barátját nyalogatta. Nem is váltak el többé egymástól, s soha se veszekedtek ambar a kutya nem egyszer derekasan megtépte a kis macskát. — Házi állatainkban van annyi érzék, hogy jó bánásmódot szeretettel s bizalommal viszonzoznak. Hogy ez érzék annyira fokozódik, mint az elbeszelt esetben az ugyan nem mindennapi, de bizonyíték arra, mennyire lehetséges az állatok szellemi tehetségét kifejteni, ha az ember jóságosan, szeretettel foglalkozik velök, a helyett, hogy, — mint annyiszor történik, durva kegyetlen bánással a bennök rejlő jó tulajdonok csiráját is előli.

## KÖZGAZDASÁG.

### Hogy állunk?

Midőn a lefolyt év jelentőségére visszapillantunk, legelőször is azt kérdjük: erősbödött-e a nemzet gazdaságilag? E kérdésre más nemzetek sem tudnának habozás nélkül igennel felelni.

Magyarországot ma a tőkésök ígéret-földének nezik, a hol csak le kell hajolni a kincsekért. Ez az oka, hogy most a tőkének egész raja sűrű-forog nálunk és fürkészi a magyar aranyhegyeket. Mit ér ez a magyar népek?

Az árak csökkenése kevés kivétellel a termelés minden ágában érezhető s mind a mellett — nagyon sajtáságos — a megelés fölötté megnehezült. A mezőgazdasági válság vetekedik az ipar sok ágában beállott pangással. Ez a pangás nem éppen a termelés megcsappanását jelenti, hanem azt, hogy a termelő nyeresége a minimumra szállott és sok téren veszteségre fordult. A társadalmi bajok nem enyhültek, sztrájkok sűrűn ismétlődtek és ritkán végződtek a munkások jobb díjazásával.

Nálunk az agrár-válság legalább is oly éles mint pl. Olasz- és Franciaországban vagy Németország keleti részében — csakhogy ott erős kormányi és társadalmi intézkedések léptek hatályba.

A lefolyt év egyik nagyobb alkotása a postatakarékpénztári intézmény, mely az új évvel lép életbe.

A hitelügy terén szomorú jelenségeket szolgáltatott a vidéki pénzüzetek közt ismétlődött nagy rendetlenségek, melyek a fővárosi pénzüzetek hitelmegszorítását vonták maguk után.

A legkevesebb történt az idén az általunk is ismételve sürgetett gazdasági hitel előbbrevitele érdekében. E terén is csak a pusztá szó működött a nélkül, hogy a „szabadelvű“ kormány a sokoldalú sürgetéseket figyelembe vette volna. Nem is szabad neki figyelembe venni, ha csak a zsidósággal nem akar ellentétbe jönni, mert ennek egyik jó forrása éppen az hogy a gazdának szüksége van a nagy százalékosan kölcsönvett pénzre! Mit csinálna a zsidó, ha a gazda máshol olesón kapna pénzt veszélyes következmények nélkül?

A közlekedési politikában forduló ponthoz jutottunk Szervezeti módosításról van csak lát-

szólag, szó az államvasutaknál; de az igazgatás Tolnay nyugdíjazása után avatatlan kezébe jut és nem tudni, hova vezetnek a jobb finanziaális eredmény érdekében történő változtatások. A forgalom nem fog vele nyerni s ha netán mostohább lesz a tarifapolitika az eddiginél akkor a mezőgazdaság fogja sokszorososan megfizetni az állami vasutak jobb pénzügyi eredményét.

A regalejog, melyet par excellence a zsidó kufár lelke leng át, megváltva nem lett; a lotto-szedelgés állami intézménye következetesen működik tovább az erköletelenítés széles mezején!

S ha már most azt kérdjük: erősbödött-e a nemzet gazdaságilag? csak azt kell felelnünk, hogy nem. — hogy a jelenlegi kormány alatt az nem is fog megtörténni.

## Budapesti tőzsde.

### Érték-tőzsde.

— december 31-én.

Az ünnepek nagy befolyással voltak a lefolyt hét tőzsdei üzletére. Habár a forgalom nem öltött is nagyobb arányokat s habár a trieszti kolerahírek nagyon befolyásolták is az árak mindannak daczára csaknem kivétel nélkül megmaradtak a mult heti kimutatás szerinti álláson. Lapunk zártakor jegyezték:

Magyar aranyjár. 4%.....	100.90
„ papíráradék.....	92.40
Osztrák hitelrészvény.....	303.—
Magyar hitelbank.....	303.—
Jelzálogbank.....	105.50
Magyar földhitelintézet zálog levél 4½%.....	95.80
Osztrák-magyar bank zálog levél 4½%.....	102.—
Cs. kit. kör. arany.....	5.93
20 frankos arany.....	9.93
Német márka.....	12.37

### Gabona tőzsde.

Nem jelenthetünk ezuttal sem valami nagyobb lendületet az üzlet a megszokott határokon belül mezozáván nem változtatott az árakon semmitsem. Lapunk zártakor jegyezték a következő árakat:

Buza bánági.....	76—81 kg.	7.70—8.30
„ tiszavidéki.....	76—81 „	7.70—8.30
„ pestvidéki.....	76—81 „	7.65—8.20
„ fejérmegyei.....	76—81 „	7.70—8.30
„ bácskai.....	76—81 „	7.70—8.30
„ északmagyarszági.....	76—81 „	7.80—7.90
rozsa.....	70—72 „	6.25—6.40
árpa takarmány.....	60—63 „	5.45—5.90
„ égetni való.....	62—64 „	6.20—7.20
„ sörfőzdei.....	64—66 „	7.40—9.—
zab.....	39—41 „	6.45—6.75
tengeri új bánági.....	75 „	5.80—5.90
„ másnemű.....	73 „	5.75—5.80
köles.....	—	5.10—5.45
káposzta repcze.....	— kg.	10½—11.
repcze. új.....	— „	10½—11.—

## Marhavásár.

Pozsony december 28-án. Fölhajtott összesen 1176 drb hizott marha, köztük 977 drb magyar és 146 drb német ökört, 28 drb magyar és 17 német tehenet, 4 drb magyar és 4 német bíka. A vásár igen lanyha volt. Jegyezték: magyar ökör 50—60, német ökör 53—62 frt.

Bécs, december 28-án. Fölhajtott összesen 2507 darab marha, és pedig 505 magyar, 839 galicziai és 1764 németet. Árak: magyar hizó 50—56 frt, legelső fajta 57—60 frt, galicziai 49—59 frt, német 52—60 frt.

## Sertés-üzlet.

Bécsi sertésvásár, decz. 29. Fölhajtott összesen 9554 darab, köztük 1350 nehéz bakonyi. 2910 közep, 5294 frttal. Első minőségűek keresettek voltak s aruk 50 krtól 1 frtig javult. A többi minőségűek változatlanok. Árak (100 kilogrammonként) nehéz bakonyi 41—43 frt, közep 38—40 frt, fiatal 30—42 frt. Szalonna 48—49 frt, zsi 51—52 frt.

Budapesti sertésvásár. (A kobányai sertéskereskedelmi-csarnok jelentése.) Decz. 30-én. Az üzlet változatlan. Magyar urasági öreg, nehéz 42—43 frt, fiatal nehéz —46 frt., közep 45—46 frt., könnyű 42—44 frt, közönséges szedett nehéz 40—43 frt., közep 36—38 frt., könnyű 35—36 frt. Szerbiai nehéz 40—42 frt., közep 38—40 frt., könnyű 36—37 frt. Hizó egy éves —. Hizó két éves makkos 2F—30. Hizó öreg —. frt.

Felelős szerkesztő: SZALAY KÁROLY.